

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket
Vak Nederlands

1ste graad SO
A-stroom
Basisvorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.01

De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.02

De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.

Kennis

Nepnieuws - Pro

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.03

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.04

De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor de geproduceerde tekst:

- Inhoud en vorm afgestemd op het doel en op de doelgroep

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.05

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, herkenbare tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Gepast taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Gepaste lay-out
- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Gepaste lichaamstaal

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.06

De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

02.07

De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, herkenbare tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang

- Gepast taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Gepaste lay-out
- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Gepaste lichaamstaal

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.08

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

Met inbegrip van context

Dit minimumdoel wordt doelgericht ingezet in functie van alle andere minimumdoelen binnen sleutelcompetentie 2.

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.09

De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Lage tot gemiddelde informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige, herkenbare tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Gepast taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Gepaste lay-out
- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Verzorgd taalgebruik met aandacht voor Standaardnederlands, uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid
- Gepaste lichaamstaal

Met behulp van ondersteunende middelen

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.10

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Beeldspraak en vergelijking

Spelling van woorden met vast en veranderlijk woordbeeld

Hoofdletters

Interpunctietekens: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbel punt, spatie, aanhalingsteken

Congruentie

Diakritische tekens: trema, koppelteken en apostrof

Klanken: lange en korte klinkers

Onderscheid klank- en schriftbeeld

Samenstellingen en afleidingen: voorvoegsel, achtervoegsel, meervoud/enkelvoud, verkleinwoord, stam, uitgang

Werkwoordstijden: onvoltooid tegenwoordige tijd, voltooid tegenwoordige tijd, onvoltooid verleden tijd, voltooid verleden tijd, onvoltooid toekomstige tijd; imperatief

Woordsoorten: zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord, voornaamwoord (zelfstandig, bijvoeglijk, persoonlijk, bezittelijk, aanwijzend, vragend), lidwoord, voegwoord, voorzetsel, telwoord, bijwoord, tussenwerpsel

Zinsdelen: onderwerp, gezegde (doen- en zijn-relatie), persoonsvorm, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp, bijwoordelijke bepaling

Zinsoorten: ontkennende/bevestigende zinnen, mededelende/vragende/bevelende/uitroepende zinnen, enkelvoudige en samengestelde zinnen

Betekenisrelaties: synoniem, homoniem, letterlijk/figuurlijk

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

02.11

De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Tekstopbouwende elementen: titel, benadrukte woorden, lay-out, afbeeldingen

Tekststructuur

Structuuraanduiders: signaalwoorden en verwijswaarden

Communicatiemodel: zender, boodschap, ontvanger, kanaal, context, doel

Effecten van non-verbale communicatie en van stereotypering

Beleefdheidsconventies en registers

Taalhandelingen

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taal als cultuur

02.12

De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, tussen standaardtaal, regionale, sociale en situationele taalvariëteiten en tussen talen.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Literatuur

02.13

De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.

Kennis

Elementaire literaire en narratieve concepten: verhaallijn, personages, ruimte en tijd

Tekstkenmerken:

- Variatie aan genres: fictie en non-fictie

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisgeletterdheid | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

BG.02.01

De leerling haalt bij het lezen en luisteren doelgericht het onderwerp en relevante informatie uit niet-fictionele teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Voornamelijk frequente woorden
- Heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete en herkenbare inhoud
- Lage informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Laag tot normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisgeletterdheid | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

BG.02.02

De leerling spreekt en schrijft doelgericht in eenvoudige communicatieve situaties.

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Frequente woorden
- Concrete inhoud
- Variatie aan tekstsoorten
- Uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, spelling, register en lichaamstaal mogen afwijken zolang ze het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisgeletterdheid | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

BG.02.03

De leerling neemt doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare, expliciet aangegeven structuur
- Grote samenhang
- Voornamelijk Standaardnederlands
- Voornamelijk frequente woorden
- Heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete en herkenbare inhoud
- Lage informatiedichtheid
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Laag tot normaal spreektempo

Minimumvereisten voor productie:

- Eenvoudige tekststructuur
- Redelijk herkenbare samenhang
- Frequentie woorden
- Concrete inhoud
- Variatie aan tekstsoorten
- Uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, spelling, register en lichaamstaal mogen afwijken zolang ze het overbrengen van de boodschap niet in de weg staan

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

UD.02.01

De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Herkenbare samenhang
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Gemiddelde tot vrij hoge informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

UD.02.02

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Herkenbare samenhang
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Gemiddelde tot vrij hoge informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

UD.02.03

De leerlingen nemen notities bij het lezen en beluisteren van teksten.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Herkenbare samenhang
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Gemiddelde tot vrij hoge informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor de geproduceerde tekst:

- Inhoud en vorm afgestemd op het doel en op de doelgroep

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

UD.02.04

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

Minimumvereisten voor productie:

- Herkenbare tekstopbouw
- Gepaste en herkenbare tekststructuur
- Herkenbare samenhang
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Tekstopbouwende elementen
- Gepaste lay-out
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalvaardigheden

UD.02.05

De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Herkenbare samenhang
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Gemiddelde tot vrij hoge informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor productie:

- Herkenbare tekstopbouw
- Gepaste en herkenbare tekststructuur
- Herkenbare samenhang
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Tekstopbouwende elementen
- Gepaste lay-out
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Met behulp van ondersteunende middelen

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

UD.02.06

De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

Met inbegrip van context

Dit uitbreidingsdoel wordt doelgericht ingezet in functie van alle andere uitbreidingsdoelen binnen sleutelcompetentie 2.

Rekening houdend met de context waarin het uitbreidingsdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

UD.02.07

De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Tekstkenmerken voor receptie:

- Herkenbare structuur
- Herkenbare samenhang
- Standaardnederlands, soms andere taalvariëteiten
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Concrete inhoud
- Gemiddelde tot vrij hoge informatiedichtheid
- Tekstsoorten: informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief en narratief

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Normaal spreektempo

Minimumvereisten voor productie:

- Herkenbare tekstopbouw
- Gepaste en herkenbare tekststructuur
- Herkenbare samenhang
- Frequente en minder frequente woorden
- Eenvoudig figuurlijk taalgebruik
- Gepast register
- Concrete inhoud
- Grote variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Tekstopbouwende elementen
- Gepaste lay-out
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Afhankelijk van de context standaardnederlands met aandacht voor uitspraak, intonatie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, adequaatheid, correctheid en vlotheid

Met behulp van ondersteunende middelen

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

UD.02.08

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Kennis

Zinsdelen: werkwoordelijk en naamwoordelijk gezegde (doen- en zijn-relatie), voorzetselvoorwerp
Zinsoorten: enkelvoudige en samengestelde zinnen (nevengeschikte en ondergeschikte zinnen)

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

UD.02.09

De leerlingen analyseren het Standaardnederlands als taalsysteem.

Kennis

Aangeleerde kenniselementen uit MD 02.10 en UD 02.08

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taalbeschouwing

UD.02.10

De leerlingen passen inzicht in taalgebruik toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Taal als cultuur

UD.02.11

De leerlingen geven overeenkomsten en verschillen aan in taaluitingen, taalvariëteiten en talen.

Kennis

Nationale taalvariëteiten in het Nederlands

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

[Meer info](#)

AEE: Uitbreidingsdoel basisvorming | 1A

minimumdoel | sleutelcompetentie Nederlands
Literatuur

UD.02.12

De leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten.

Kennis

Elementaire literaire en narratieve concepten: eenvoudige stilistische kenmerken, samenhang vorm - inhoud

Tekstkenmerken:

- Grote variatie aan genres

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de context waarin het uitbreidingsdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: creëren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie sociaal-relatieve competenties
Interpersoonlijke relaties

05.01

De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie burgerschap
Communicatie

07.06

De leerlingen gaan geïnformeerd, beargumenteerd en constructief in dialoog over maatschappelijke thema's.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Informatievaardigheden

13.01

De leerlingen kiezen en gebruiken doelgericht een zoekstrategie om diverse bronnen te selecteren in functie van een informatievraag.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Informatievaardigheden

13.02

De leerlingen verwerken op een kritische en systematische manier informatie uit diverse bronnen om een informatievraag te beantwoorden.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: analyseren

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Zelf leren

13.03

De leerlingen zetten cognitieve leerstrategieën in om zich leerinhouden eigen te maken.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Zelf leren

13.04

De leerlingen zetten in op metacognitieve leerstrategieën in functie van zelfregulerend leren.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Taal leren

13.06

De leerlingen gebruiken schooltaal.

Met inbegrip van context

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)

AEE: Leerplandoel basisvorming | 1A_B

minimumdoel | sleutelcompetentie leercompetenties
Taal leren

13.07

De leerlingen gebruiken vaktaal.

Met inbegrip van context

Relevante vakterminologie. Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

[Meer info](#)